

Празноти, пречки и необходими промени
в законодателството и институциите на
национално ниво, които да подпомогнат
въвеждането на компостирането в
селските и извънградските райони на
Република България

Косара Кишева, *Институт за екологична модернизация*
д-р Велика Янева, *Технически университет - Варна*

Съдържание

- Въведение
- Законодателство, третиращо компостирането
- Институции, свързани с компостирането
- Идентифицирани проблеми
- Предложения за промяна в законодателството и институциите

Състояние на компостирането в България

- Ограничено използване на биологични методи за третиране на отпадъци.
- Няма наложена практика за компостиране на отпадъци.
- Няма съоръжение за оползотворяване на биоразградими отпадъци от домакинствата чрез компостиране.

Потенциал за компостиране в България

- Норма за натрупване в селските райони – 260 кг/ж/г първична продукция.
- Практики за третиране на биоразградими отпадъци:
 - Използване на кухненски и градински остатъци за храна на домашните животни;
 - Закопаване на хранителни и растителни отпадъци в почвата;
 - Натрупване на смесени купчини с оборска тор, растителни и хранителни отпадъци в полето;
 - Изгаряне на градински отпадъци и листа.

Българско законодателство пряко третиращо компостирането (1)

- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за управление на отпадъците;
- Закон за устройство на територията.

Българско законодателство

пряко третиращо компостирането (2)

- Наредба № 7/2004 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;
- Наредба № 8/2004 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
- Наредба № 7/1999 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда;
- Наредба №36/2004 за условията и реда за биологично изпитване, регистрация, използване и контрол на торове, подобрители на почвата биологично активни вещества и хранителни субстрати.

Други национални документи, пряко третиращи компостирането

- Национална програма за управление на дейностите по отпадъците;
- Национална стратегия за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци предназначени за депониране.

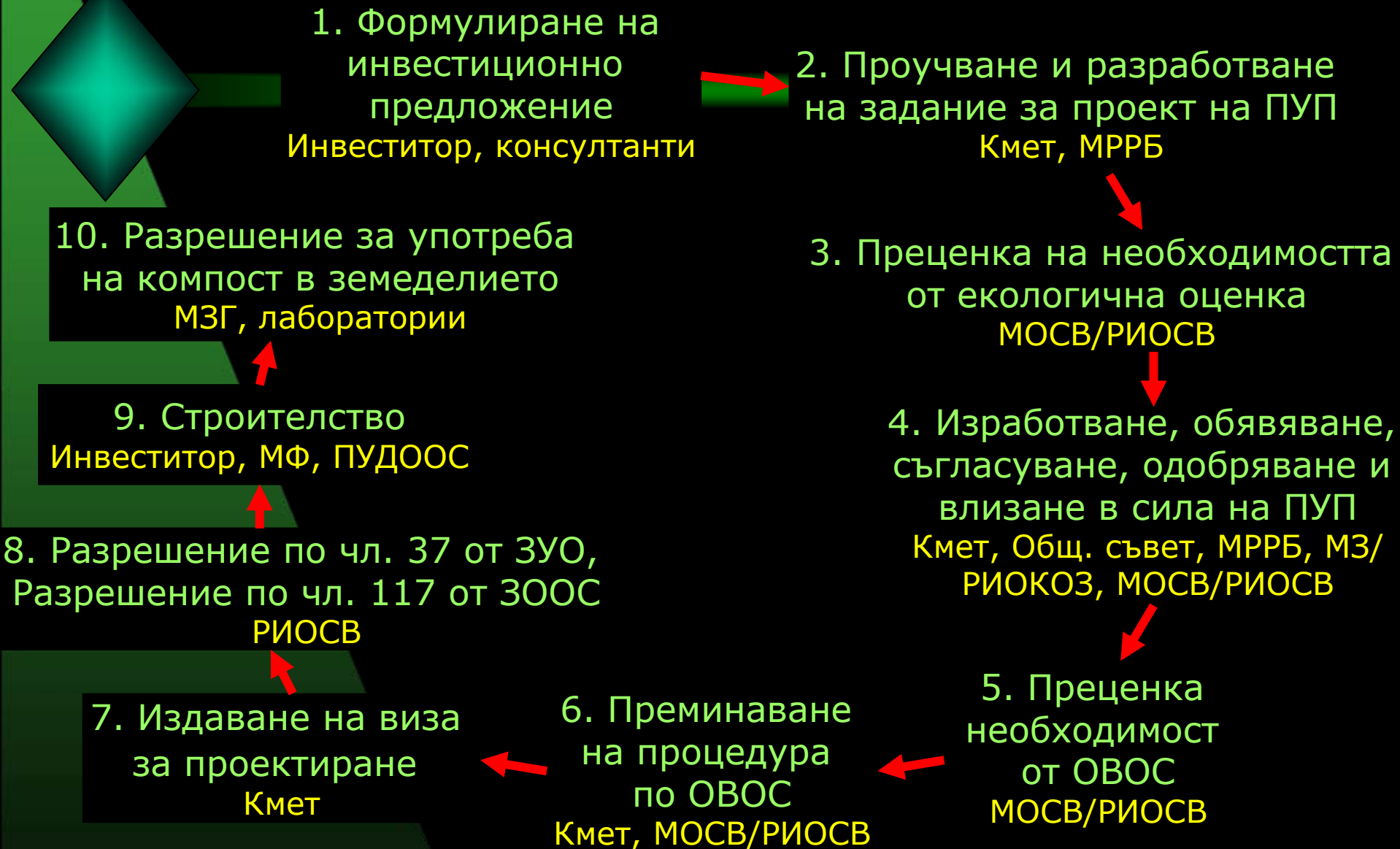
Институции, свързани с компостирането в България (1)

- Министерство на околната среда и водите
 - Регионални инспекции по околна среда и води
 - Изпълнителна агенция по околна среда
- Министерство на здравеопазването
 - Регионални инспекции по опазване и контрол на общественото здраве
- Министерство на земеделието и горите
- Министерство на финансите
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Институции, свързани с компостирането в България (2)

- Национален статистически институт
- Български институт по стандартизация
- Акредитерани ЛАБОРАТОРИИ
- Общински администрации
- **Общо: 14**

Процедура за реализиране на площадка за компостиране



Идентифицирани проблеми - законодателни

- Тежка процедура по избор и построяване на площадка за компостиране
 - ПУП
 - ОВОС
 - ХЗЗ 300-2000 m
- Разрешително по чл. 37 (ЗУО) и чл. 117 (ЗООС)
- Липса на единен стандарт за компост
- Животинските фекалии не влизат в обхвата на ЗУО

Идентифицирани проблеми – институционални (1)

- Недостиг на административен капацитет;
- Липса на традиции за сдружаване на общините при решаване на проблеми в областта на третиране на БрБО;
- Липса на достатъчно средства за финансово подсигуряване на общинските програми;
- Ниско ниво на усвояемост на средства от различните фондове на европейския съюз;

Идентифицирани проблеми – институционални (2)

- Размерът на таксата за депониране на битовите отпадъци
 - не покрива всички разходи по дейността на отпадъците;
 - не стимулира предотвратяването, минимизирането, разделното събиране и оползотворяване на отпадъците.

Идентифицирани проблеми – институционални (3)

- Недостатъчен опит и навици за разделно събиране и компостиране на БрБО
- Населението не е добре информирано за положителното въздействие от:
 - разделното събиране на различните фракции битови отпадъци
 - намаляването на количеството биоразградими отпадъци, постъпващи за депониране

Предложения за законодателни промени (1)

- Въвеждане на забрани за депониране на разделно събрани БрБО.
- Въвеждане на критерии за приемане на БрБО на депа.
- Задължителни цели
 - установяване на строги ограничения за депониране на отпадъци, а при надвишаване на тези лимити се налагат глоби и санкции.

Предложения за законодателни промени (2)

- Намаляване ХЗЗ за компостиране в Наредба 7/1999 г.
- Въвеждане на по-облекчен ред за отреждане на площадки за компостиране в Наредба 7/2004 г.
- Въвеждане на по-облекчен ред за въвеждане в експлоатация на съоръжения и инсталации за компостиране в Наредба 8/2004 г.
- Въвеждане на диференцирани такси за разрешения.

Предложения за законодателни промени (3)

- Включване в общинските програми по управление на отпадъците на конкретни мерки за намаляване на постъпващите за депониране БрБО:
 - забрани за депониране;
 - въвеждане на система за компостиране на отпадъци от паркове и градини;
 - въвеждане на домашно компостиране;
 - стартиране на пилотни проекти за разделно събиране на БрБО в еднофамилни жилища.

Предложения за законодателни промени (4)

- Разработване на БДС за компост
- Въвеждане на промяна в Закона за местните данъци и такси по отношение на начина на образуване на такса битови отпадъци
 - въвеждането на диференцирана такса "битови отпадъци" е препоръчително едва след установяване на по-добър контрол и след като на населението се усигурят възможности за минимизиране и предотвратяване образуването на отпадъци (например домашни компостери или др. схеми за общинско компостиране).

Предложения за институционални промени

- Повишаване на административния капацитет на компетентните органи относно:
 - процедури за управление на биоразградими отпадъци
 - осигуряване финансиране за общинските програми
 - информационни и мотивационни кампании сред населението относно разделно събиране на биоразградими отпадъци
- Въвеждане на задължение за БИС за разработване на национален стандарт за компост.



Благодарим за вниманието!